

Thời gian thực hiện: 2 tiết

I. Mục tiêu: Sau khi học xong bài này học sinh có khả năng:

1. Về kiến thức:

- Củng cố được tọa độ của một điểm trên mặt phẳng tọa độ; Nhận biết khái niệm hàm số bậc nhất.
- Vẽ được đồ thị của hàm số bậc nhất $y = ax + b (a \neq 0)$
- Nhận biết được khái niệm hệ số góc của đường thẳng $y = ax + b (a \neq 0)$
- Sử dụng được hệ số góc của đường thẳng để nhận biết và giải thích được sự cắt nhau hoặc song song của hai đường thẳng cho trước
- Áp dụng các kiến thức đã học để giải quyết các vấn đề thực tiễn.
- Sử dụng được kiến thức để giải các dạng bài tập

2. Về năng lực:

*** Năng lực chung:**

- Năng lực tự học: HS tự hoàn thành được các nhiệm vụ học tập chuẩn bị ở nhà và tại lớp.
- Năng lực giao tiếp và hợp tác: HS phân công được nhiệm vụ trong nhóm, biết hỗ trợ nhau, trao đổi, thảo luận, thống nhất được ý kiến trong nhóm để hoàn thành nhiệm vụ.

*** Năng lực đặc thù:**

- Năng lực giao tiếp toán học: Nêu được cách vẽ đồ thị, gọi tọa độ điểm và biết biểu diễn điểm trên mặt phẳng tọa độ.
- Năng lực sử dụng công cụ và phương tiện học toán: Sử dụng được thước thẳng để vẽ đồ thị và tính diện tích.
- Năng lực tư duy và lập luận toán học, năng lực giải quyết vấn đề toán học, năng lực mô hình hóa toán học: Thực hiện được các thao tác tư duy so sánh, phân tích, tổng hợp, khái quát hóa, ... để nhận biết và giải thích được sự cắt nhau hoặc song song của hai đường thẳng cho trước; vận dụng được các tính chất, và giải bài tập một số bài tập có nội dung gắn với thực tiễn.

3. Về phẩm chất:

- Chăm chỉ: Thực hiện đầy đủ các hoạt động học tập một cách tự giác, tích cực.
- Trung thực: Thật thà, thẳng thắn trong báo cáo kết quả hoạt động cá nhân và theo nhóm, trong đánh giá và tự đánh giá.
- Trách nhiệm: Hoàn thành đầy đủ, có chất lượng các nhiệm vụ học tập.

II. Thiết bị dạy học và học liệu

1. Giáo viên: SGK, kế hoạch bài dạy, thước thẳng, com pa, máy chiếu

2. Học sinh: SGK, thước thẳng, compa, thước đo góc, bảng nhóm

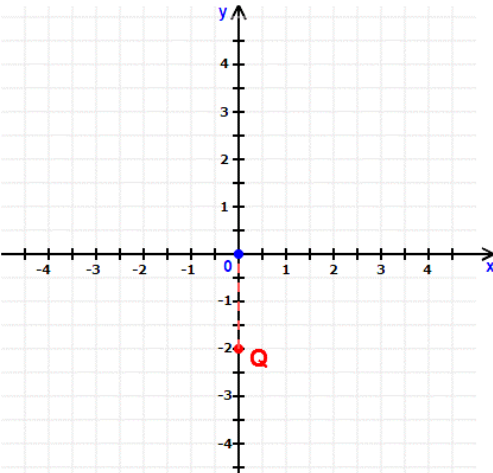
1. Hoạt động 1: Khởi động (5 phút)

a) Mục tiêu: Gợi động cơ và bài mới

b) Nội dung: Thực hiện trò chơi **AI NHANH HƠN** để tổng hợp ra lý thuyết trọng tâm của chương hàm số và đồ thị

c) Sản phẩm: Từ bài toán HS vận dụng kiến thức để trả lời câu hỏi GV đưa ra

d) Tổ chức thực hiện:

Hoạt động của GV - HS	Tiến trình nội dung										
<p>* GV giao nhiệm vụ học tập GV yêu cầu HS hoạt động cặp đôi và trả lời các câu hỏi sau:</p> <p>Câu 1: Cho bảng giá trị sau. <i>Chọn câu trả lời đúng.</i></p> <table border="1" data-bbox="103 873 726 958"> <tr> <td>x</td> <td>-12</td> <td>-3</td> <td>10</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>y</td> <td>2</td> <td>4</td> <td>1</td> <td>3</td> </tr> </table> <p>A. Đại lượng y là hàm số của đại lượng x B. Đại lượng y tỉ lệ thuận với đại lượng x C. Đại lượng y không là hàm số của đại lượng x. D. Đại lượng y tỉ lệ nghịch với đại lượng x.</p> <p>Câu 2: Trong mặt phẳng tọa độ Oxy như hình vẽ, tọa độ điểm Q là :</p> <p>A. $Q(0; -2)$ B. $Q(1; -2)$ C. $Q(0; 2)$ D. $Q(-2; 0)$</p> <p>Câu 3: Hàm số nào sau đây là hàm số bậc nhất:</p>	x	-12	-3	10	12	y	2	4	1	3	<div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid red; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">HÀM SỐ VÀ ĐỒ THỊ</div> <ul style="list-style-type: none"> <li style="margin-right: 20px;"> <div style="border: 1px solid red; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">HÀM SỐ</div> <ul style="list-style-type: none"> Định nghĩa Gia trị của hàm số <li style="margin-right: 20px;"> <div style="border: 1px solid red; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">Mặt phẳng tọa độ. Đồ thị hàm số.</div> <ul style="list-style-type: none"> Mặt phẳng tọa độ Tọa độ của một điểm trên mặt phẳng tọa độ Đồ thị của hàm số. <li style="margin-right: 20px;"> <div style="border: 1px solid red; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">Hàm số bậc nhất $y = ax + b(a \neq 0)$</div> <ul style="list-style-type: none"> Hàm số bậc nhất Ứng dụng <li style="margin-right: 20px;"> <div style="border: 1px solid red; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">Đồ thị hàm số $y = ax + b(a \neq 0)$</div> <ul style="list-style-type: none"> Đồ thị hàm số bậc nhất Vẽ đồ thị của hàm số bậc nhất Hệ số góc của đường thẳng $y = ax + b(a \neq 0)$ </div>
x	-12	-3	10	12							
y	2	4	1	3							

Hoạt động của GV - HS	Tiến trình nội dung
<p>A. $y = 0.x + 3$ B. $y = 3x^2 + 2$</p> <p>C. $y = 0$ D. $y = 2.x + 3$</p> <p>Câu 4; đường thẳng $y = 2 - x$ song song với đường thẳng nào?</p> <p>A. $y = 2.x + 3$ B. $y = -x + 3$</p> <p>C. $y = x + 3$ D. $y = -(-x) + 3$</p> <p>Câu 5; Cho đường thẳng d: $y = 2x + 1$. Hệ số góc của đường thẳng d là?</p> <p>A. -2 B. -1</p> <p>C. 0,5 D. 2</p> <p>* HS thực hiện nhiệm vụ</p> <ul style="list-style-type: none"> - HS hoạt động đôi trong thời gian 5 phút. - HS quan sát, đưa ra các câu trả lời cho nhanh và chính xác. Nội dung đó nhắc lại phần kiến thức nào các em đã được học. <p>* Báo cáo, thảo luận</p> <ul style="list-style-type: none"> - GV hướng dẫn HS thảo luận theo cặp đôi, sau đó gọi đại diện cặp đôi trả lời. - HS cả lớp lắng nghe, nhận xét câu trả lời của các cặp. <p>* Kết luận, nhận định</p> <ul style="list-style-type: none"> - Đáp án: câu 1: A; câu 2: C ; câu 3: D câu 4: B; câu 5: D. - GV nhận xét các câu trả lời của HS và chuẩn hóa câu trả lời - GV cho HS nhắc lại kiến thức của chương. Đó cũng là phần nội dung mà cô và trò chúng ta cùng ôn luyện trong bài học ngày hôm nay. ÔN TẬP CUỐI KỲ I. 	

2. Hoạt động 2: Luyện tập (20 phút)

Hoạt động 2.1: DẠNG 1. VẼ ĐỒ THỊ (10 phút)

a) Mục tiêu:

- Học sinh củng cố được dạng hàm số bậc nhất, cách vẽ đồ thị và tính diện tích của đường thẳng tạo với hai trục tọa độ.

b) Nội dung:

Tên GV PB1:

Tên GV PB2:

GVSB: Phương Hà

- Thực hiện bài tập 1

c) Sản phẩm:

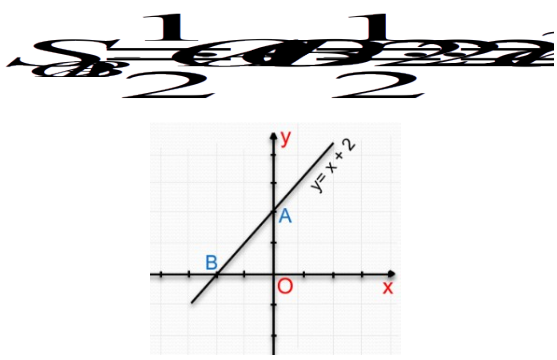
- HS hoàn thành được nội dung yêu cầu của bài toán.

d) Tổ chức thực hiện:

Hoạt động của GV - HS	Tiến trình nội dung
<p>GV: Phần nội dung khởi động chính là nội dung lý thuyết của chương mà cô trò ta vừa tìm hiểu.</p>	<p>I. KIẾN THỨC CẦN NHỚ.</p> <p>II. BÀI TẬP.</p> <p>DẠNG 1. VẼ ĐỒ THỊ.</p> <p>Bài 1.</p> <p>Cho hàm số $y = (m - 1)x + 2$ (1)</p> <p>a. Tìm m để hàm số (1) là hàm số bậc nhất.</p> <p>Bài làm:</p> <p>a. Hàm số $y = (m - 1)x + 2$ là hàm số bậc nhất khi và chỉ khi: $m - 1 \neq 0 \Leftrightarrow m \neq 1$</p> <p>b. Vẽ đồ thị hàm số (1) khi $m = 2$</p> <p>HD: Với $m = 2$ ta có hàm số $y = x + 2$</p> <p>Cho $x = 0$ thì $y = 2$ suy ra $A(0; 2)$ thuộc trục tung Oy.</p> <p>Cho $y = 0$ thì $x = -2$, suy ra $B(-2; 0)$ thuộc trục hoành Ox.</p> <p>Vậy đồ thị hàm số $y = x + 2$ là đường thẳng AB.</p>
<p>* GV giao nhiệm vụ học tập</p> <p>Cho hàm số $y = (m - 1)x + 2$ (1)</p> <p>a. Tìm m để hàm số (1) là hàm số bậc nhất.</p> <p>b. Vẽ đồ thị hàm số (1) khi $m = 2$</p> <p>c. Tính diện tích của tam giác tạo bởi đường thẳng phần (b) với hai trục tọa độ (đv đo là cm)</p> <p>* HS thực hiện nhiệm vụ</p> <p>- HS hoạt động cá nhân bài tập 1 sau đó trình bày kết quả</p> <p>* Báo cáo, thảo luận</p> <p>- GV hướng dẫn HS, sau đó gọi đại diện lên bảng trình bày.</p> <p>- Yêu cầu HS nhận xét bài làm của bạn.</p> <p>* Kết luận, nhận định</p> <p>- GV chính xác hóa các kết quả và khắc sâu kiến thức về định nghĩa về hàm số bậc nhất, vẽ đồ thị và nêu cách tính diện tích phần giới hạn đồ thị hàm số với hai trục Ox, Oy.</p>	

Tên GV PB1:

Tên GV PB2:

Hoạt động của GV - HS	Tiến trình nội dung
	<p>c. Diện tích tam giác OAB là:</p>

Hoạt động 2.2: DẠNG 2. TÌM GIÁ TRỊ CỦA m THỎA MÃN CÁC YẾU TỐ ĐÃ TRƯỚC. (10 phút)

a) Mục tiêu:

- HS củng cố lại kiến thức về hệ số góc, đường thẳng đi qua điểm, tìm m để đồ thị song song với nhau, tìm điểm cố định.

b) Nội dung: Thực hiện bài tập 2.

c) Sản phẩm:

- HS hoạt động nhóm để hoàn thiện bài tập 2.
 - HS được mở rộng biết cách tìm điểm cố định.

d) Tổ chức thực hiện:

Hoạt động của GV - HS	Tiến trình nội dung
<p>* GV giao nhiệm vụ học tập. - Thực hiện làm bài tập 2.</p> <p>Cho hàm số $y = (m+1)x + m - 1$ (m là tham số)</p> <p>a. Xác định m để đồ thị hàm số đã cho đi qua điểm (7;2)</p> <p>b. Tìm m để đồ thị hàm số đã cho có hệ số góc bằng 4</p> <p>c. Tìm m để đồ thị hàm số song song với đồ thị hàm số $y = 2x + 3$</p> <p>d. Chứng tỏ đồ thị hàm số đã cho luôn đi qua một điểm cố định.</p> <p>* HS thực hiện nhiệm vụ - HS thảo luận theo nhóm thực hiện nhiệm vụ bài tập 2</p>	<p>DẠNG 2.TÌM GIÁ TRỊ CỦA m THỎA MÃN CÁC YẾU TỐ CHO TRƯỚC.</p> <p>Cho hàm số $y = (m+1)x + m - 1$</p> <p>a. Để đồ thị hàm số đã cho đi qua điểm (7;2) thì $x=7; y=2$ thỏa mãn phương trình $y = (m+1)x + m - 1$ Ta có:</p> $2 = (m+1).7 + m - 1$ $7m + 7 + m - 1 = 2$ $8m + 6 = 2$ $m = \frac{-1}{2}$ <p>Vậy $m = \frac{-1}{2}$</p> <p>b. Để đồ thị hàm số đã cho có hệ số</p>

Hoạt động của GV - HS	Tiến trình nội dung
<p>- Đại diện học sinh trình bày kết quả.</p> <p>* Báo cáo, thảo luận</p> <p>- GV yêu cầu 1 HS đại diện đứng tại chỗ trình bày kết quả hoạt động 2 SGK</p> <p>- HS lắng nghe và nhận xét bài làm của bạn.</p> <p>* Kết luận, nhận định</p> <p>- GV lắng nghe rồi chốt lại kết quả, khắc sâu kiến thức về đường thẳng đi qua điểm và khái niệm hệ số góc của đường thẳng $y = ax + b (a \neq 0)$, sử dụng hệ số góc để nhận biết, giải thích được sự song song hoặc cắt nhau của hai đường thẳng cho trước; Biết cách tìm điểm cố định mà mọi đường thẳng luôn đi qua</p>	<p>góc bằng 4 thì $m+1=4$</p> <p>Vậy $m=3$</p> <p>c. Để đồ thị hàm số song song với đồ thị hàm số $y = 2x + 3$ thì</p> $\begin{cases} m+1=2 \\ m-1 \neq 3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} m=1 \\ m \neq 4 \end{cases}$ <p>Vậy $m=1$</p> <p>d. Gọi $M(x; y)$ là điểm cố định mà đường thẳng $y = (m+1)x + m - 1$ luôn đi qua, ta có:</p> $y = (m+1)x + m - 1$ $\Leftrightarrow y = mx + x + m - 1$ $\Leftrightarrow y - x + 1 = m(x+1) \quad (*)$ <p>Để (*) là phải có vô số nghiệm với mọi giá trị của m, tức là:</p> $\begin{cases} x+1=0 \\ y-x+1=0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=-1 \\ y=-2 \end{cases}$ <p>Vậy đồ thị luôn luôn đi qua điểm cố định $M(-1; -2)$</p>

3. Hoạt động 3: Luyện tập (10 phút)

a) Mục tiêu: HS vận dụng được hàm số bậc nhất và đồ thị vào giải quyết một số bài toán thực tiễn

b) Nội dung: Thực hiện bài tập 3

c) Sản phẩm: Học sinh thực hiện được bài tập 3

d) Tổ chức thực hiện:

Hoạt động của GV - HS	Tiến trình nội dung
<p>* GV giao nhiệm vụ học tập</p> <p>- GV yêu cầu HS hoạt động nhóm: Giao bài tập cho các nhóm thực hiện</p> <p>Bài tập 3</p> <p>Giá trị của một chiếc máy tính bảng sau khi sử dụng t (năm) được cho bởi công thức</p>	<p>Dạng 3; TOÁN THỰC TẾ.</p> <p>Giá trị của một chiếc máy tính bảng sau khi sử dụng t (năm) được cho bởi công thức</p> $V(t) = 12000000 - 1400000t \quad (\text{đồng})$ <p style="text-align: center;">BÀI LÀM.</p>

GVSB: Phương Hà

Hoạt động của GV - HS	Tiến trình nội dung
$V(t) = 12000000 - 1400000t$ (đồng) a) Tính $V(3)$ b) Hỏi sau bao nhiêu năm giá trị của chiếc máy tính bảng này còn lại 6400000 đồng? * HS thực hiện nhiệm vụ - HS làm bài tập 3. * Báo cáo, thảo luận - GV yêu cầu đại diện các nhóm lên bảng trình bày bài tập 3 - GV yêu cầu HS cả lớp quan sát và nhận xét bài làm của các bạn * Kết luận, nhận định - GV chính xác hóa kết quả và khắc sâu kiến thức về việc vận dụng hàm số bậc nhất và đồ thị vào giải quyết một số bài toán thực tiễn - GV đánh giá, nhận xét thái độ hoạt động nhóm, mức độ đạt được của sản phẩm nhóm, kỹ năng diễn đạt trình bày của HS.	a. Xét hàm số $V(t) = 12000000 - 1400000t$ Ta có: $V(3) = 12000000 - 1400000 \cdot 3 = 7800000$ (đồng) Sau 3 năm giá trị của chiếc máy tính bảng này còn lại là 7800000 (đồng) b. Ta có $V(t) = 12000000 - 1400000t = 6400000$ $t = (12000000 - 6400000) : 1400000 = 4$ Vậy sau 4 năm giá trị của chiếc máy tính bảng này còn lại 6400000 đồng

4. Hoạt động 4: Vận dụng (8 phút)

a) **Mục tiêu:** củng cố lại toàn bộ kiến thức đã học của chương.

b) **Nội dung:** Thực hiện bài tập trắc nghiệm

c) Sản phẩm:

Bài tập trắc nghiệm

d) **Tổ chức thực hiện:**

Hoạt động của GV - HS	Tiến trình nội dung
* GV giao nhiệm vụ học tập - GV yêu cầu HS thực hiện trả lời các câu hỏi trắc nghiệm nhanh bằng hình thức hoạt động cá nhân. - GV yêu cầu HS làm phiếu học tập: Câu 1: Xác định đường thẳng $y = ax + b (a \neq 0)$ có hệ số góc bằng -4 và đi qua điểm $A(3; -2)$ A. $y = -4x + 10$ B. $y = 4x + 10$ C. $y = -4x - 10$ D. $y = -4x$	

Tên GV PB1:

Tên GV PB2:

Hoạt động của GV - HS	Tiến trình nội dung
<p>Câu 2: Góc tạo bởi đường thẳng $y = 4x - 5$ là góc:</p> <p>A. Góc nhọn B. Góc tù C. Góc bẹt D. Góc vuông</p> <p>Câu 3: Điểm thuộc đồ thị hàm số $y = -2x$ là</p> <p>A. $M(-1; -2)$ B. $N(1; 2)$ C. $P(0; -2)$ D. $Q(-1; 2)$</p> <p>Câu 4: Thanh long là một loại cây chịu hạn, không kén đất, rất thích hợp với điều kiện khí hậu và thổ nhưỡng của tỉnh Bình Thuận. Giá bán 1 kg thanh long ruột đỏ loại I là 32000 đồng. Công thức biểu thị số tiền y (đồng) mà người mua phải trả khi mua x (kg) thanh long ruột đỏ loại I là:</p> <p>A. $y = 32000$ B. $y = 32000 - x$ C. $y = 32000 \cdot x$ D. $y = 32000 + x$</p> <p>Câu 5: Các nhà khoa học đưa ra công thức dự báo nhiệt độ trung bình trên bề mặt Trái Đất như sau: $T = 0,02t + 15$. Trong đó T là nhiệt độ trung bình của bề mặt Trái Đất tính theo độ C, t là số năm kể từ năm 1950. Nhiệt độ trung bình của bề mặt Trái Đất vào năm 1950 và năm 2023 lần lượt là :</p> <p>A. $15^{\circ}C; 16,44^{\circ}C$ B. $15^{\circ}C; 16,46^{\circ}C$ C. $11^{\circ}C; 16,44^{\circ}C$ D. $13^{\circ}C; 16^{\circ}C$</p> <p>* HS thực hiện nhiệm vụ - HS hoạt động cá nhân: Hoàn thành các câu hỏi trên trong phiếu học tập</p> <p>* Báo cáo, thảo luận - GV chiếu slide đáp án - GV yêu cầu HS chấm chéo phiếu học tập</p> <p>* Kết luận, nhận định - Đáp án: câu 1: A; câu 2: A ; câu 3: D câu 4: C; câu 5: B.</p>	

GVSĐ: Phương Hà

Hoạt động của GV - HS	Tiến trình nội dung
<ul style="list-style-type: none">- GV nhận xét các câu trả lời của HS và chuẩn hóa câu trả lời- GV chính xác hóa kết quả và tổng hợp các kiến thức về hàm số bậc nhất và đồ thị	

► Hướng dẫn tự học ở nhà (2 phút)

- Học và ghi nhớ hàm số bậc nhất; cách vẽ và vị trí tương đối của các đường thẳng.
- Thực hiện các bài tập về nhà
- Ôn tập lại kiến thức để tiết sau kiểm tra cuối kì I.

Tên GV PB1:**Tên GV PB2:**